

Mandat for tiltaket *digitalt helsekort for gravide*

Fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet den 23. januar 2025.

1 Om tiltaket

Målet med digitalt helsekort for gravide er å tilby helsepersonell og den gravide digitale informasjonstjenester som støtter forløpet for svangerskap og fødsel mer helhetlig. Etablering av et digitalt helsekort for gravide skal bidra til å løfte kvaliteten i svangerskaps- og fødselsomsorgen, gjennom økt digital informasjonsdeling mellom virksomhetene i helse- og omsorgstjenesten.

Tiltaket innebærer at informasjon fra dagens papirhelsekort for gravide blir digitalt tilgjengelig for den gravide og for helsepersonell i svangerskaps- og fødselsomsorgen. I 2025 skal en første versjon prøves ut med et begrenset utvalg gravide og helsepersonell fra fastlege, helsestasjon og sykehus. Formålet er å teste teknisk løsning, for å innhente læring og erfaring som kan brukes til å videreutvikle konseptet og forbedre løsningen i samarbeid med helsetjenesten.

2 Rammer

Helse- og omsorgsdepartementet fastsetter rammer for tiltaket gjennom dette mandatet.

Tiltaket skal gjennomføres i løpet av perioden 2024-2027.

Økonomiske rammer

Det er avsatt 31,5 mill. kroner til tiltaket i 2025. Dette inkluderer midler til Norsk helsenett SF og Helsedirektoratet. Bevilgningen til Norsk helsenett SF skal også dekke frikjøp av ressurser til deltakelse i utprøvingen og leverandørinsentiver. I tillegg kommer 5,5 mill. kroner i ubrukte midler fra 2024 hos Norsk helsenett SF.

Tabell 1: Planlagt økonomisk ramme i perioden

	2024	2025	2026	2027
Digitalt helsekort for gravide	26,0	26,0	26,0	26,0

Tabell 2. Fordeling av midler mellom Norsk helsenett SF (NHN) og Helsedirektoratet (Hdir) for 2025

	NHN	Hdir	Totalt
Digitalt helsekort for gravide	22,0	4	26,0
Ubrukte midler fra 2024*	5,5		5,5
Totalt tilgjengelig	27,5	4	31,5

Juridiske rammer

Utvikling og test av minimumsløsning skal skje innenfor gjeldende regelverk. I utprøvingen må det fortløpende vurderes om det er juridiske hindre for å skalere utprøvingen nasjonalt, eller om det er behov for regelverksutvikling. Departementet skal varsles om dette. Dette gjelder først og fremst dersom tiltaket ikke vil være en del av kjernejournal. Utprøvingen i 2025 skal gjennomføres som et kvalitetssikringsprosjekt med samtykke fra den gravide som behandlingsgrunnlag. Dersom dette ikke er mulig, skal departementet varsles.

Konseptuelle rammer

Digitalt helsekort for gravide er i første omgang avgrenset til å omfatte den samme informasjon som i dag finnes i papirhelsekort. Tiltaket skal i testperioden være samtykkebasert, der det både er mulig å gi og trekke tilbake samtykke. Informasjonen registreres fra det helsepersonell som følger opp den gravide i eget journalsystem. Den informasjon som er nødvendig å dele på tvers av aktører lagres nasjonalt. Helsekortet skal gjøres tilgjengelig for den gravide via hels norge og for helsepersonell i egen journalløsning, fortrinnsvis via API.

Utviklingen av et digitalt helsekort for gravide skal følge nasjonale faglige retningslinjer for svangerskapsomsorgen. Tiltaket skal være vurdert som helsefaglig forsvarlig av Helsedirektoratet, før det kan benyttes i pasientbehandlingen. Dette gjelder også i utprøvingsfasen. Til utprøvingen kan direktoratet stille krav til kompensierende tiltak for å sikre forsvarligheten. De helsefaglige vurderingene fra utprøvingsfasene danner grunnlaget for om en løsning kan innføres.

Trinnvis gjennomføring av tiltaket

Det legges opp til en trinnvis utvikling og innføring av tiltaket, der første trinn er test av konsept. Dette innebærer at det skal etableres en løsning som kan testes ut med flere aktører. Formålet er å teste teknisk løsning, for å innhente læring og erfaring som kan brukes til å videreutvikle konseptet og forbedre løsningen i samarbeid med helse- og omsorgstjenesten.

3 Effektmål og resultatmål

Effektmål: Digital helsekort for gravide skal bidra til å øke kvaliteten i svangerskaps- og fødselsomsorgen, samt oppfølgingen av den gravide. Videre skal digitalt helsekort for gravide bedre ressursbruken gjennom økt digital informasjonsdeling og dermed økt samhandling om den gravide, mellom helsepersonell og virksomhetene i helse- og omsorgstjenesten.

Resultatmål i 2025:

- Starte utprøving i en helseregion av digitalt helsekort for gravide før juni 2025 med representanter fra fastlege, helsestasjon og sykehus som følger opp den gravide.

4 Ansvar og leveranser i 2025

Helsedirektoratet

Følgende oppgaver skal gjennomføres i 2025.

- på bakgrunn av erfaringer med test av konsept, vurdere behov for avklaringer rundt konsept og komme med anbefalinger om videreføring av tiltaket. Som en del av anbefalingen skal det beskrives eventuelle behov for regelverksendringer. Frist 15. september
- tilrettelegge for nødvendig helsefaglig påvirkning fra relevante aktører og avklare eventuelle helsefaglige spørsmål, inkludert vurdere om løsningen er helsefaglig forsvarlig før utprøving i pasientbehandling.

Norsk helsenett SF

Norsk helsenett SF er nasjonal tjenesteleverandør og ansvarlig for infrastruktur for samhandling i helse- og omsorgssektoren. Norsk helsenett SF skal etablere tjenesten og er ansvarlig for videre drift og forvaltning av tjenesten.

Følgende oppgaver skal gjennomføres i 2025:

- starte utprøving av digitalt helsekort for gravide før juni 2025 med representanter fra fastlege, helsestasjon og sykehus som følger opp den gravide. Utprøvingen skal gjennomføres over minimum ett år for å dekke en hel svangerskapsperiode.

- utvikle en brukerflate på helsenorge for de gravide og for helsepersonell i eget journalsystem

Regionale helseforetak

De regionale helseforetakene skal gjennomføre følgende oppgaver¹ i 2025:

- Helse Sør-Øst RHF skal på vegne av helseregionene delta i en utprøving av et digitalt helsekort for gravide.

Kommunehelsetjenesten

KS sitt bidrag til arbeidet med digitalisering og helseteknologi i kommunal helse- og omsorgstjeneste er beskrevet i samarbeidsavtalen mellom HOD og KS². KS skal være en pådriver for digital kompetanse, utvikling og utbredelse av sammenhengende tjenester, som tiltaket digitalt helsekort for gravide, herunder koordinerer deltakelse fra kommunal sektor og felles leverandørdialog med formål å utarbeide planer for kommunal sektor.

For å sikre samordning og økt gjennomføringskraft i digitaliseringsarbeidet i kommunal sektor skal KS ivareta og videreutvikle samordnings- og samstyringsstrukturen for digitalisering og smart bruk av teknologi i kommunal sektor i samarbeid med regionale digitaliseringsnettverk. Dette inkluderer utvikling og forvaltning av kommunal sektors ambisjoner og portefølje på digitaliseringsområdet, i samarbeid med kommuner og fylkeskommuner. I tillegg skal KS representere sektoren og dens interesser overfor staten og andre nasjonale aktører samt peke ut kommuner som deltar i utvikling og utprøving av nasjonale e-helseløsninger og på vegne av kommunal sektor.

KS og kommunene har etablert en samstyringsstruktur for digitaliseringsområdet³. Denne strukturen vil fremover avklare ambisjonsnivå og ansvar de ulike kommunene vil ta for digitalt helsekort for gravide.

Følgende er forventninger for 2025:

- legge til rette for at minimum en kommune deltar i utprøving av digitale helsekort for gravide
- legge til rette for strategisk leverandørdialog og bistå kommunene i utvikling og anskaffelse av løsning som understøtter tiltak

Dette vil skje i tråd med modell for innføring av helseteknologi, og i samarbeid med diginettverkene, RHF og helsefelleskap, der det er hensiktsmessig.

5 Organisering

Helse- og omsorgsdepartementet har ansvar for å koordinere og følge opp tiltaket gjennom oppdrag, krav til leveranseplaner og rapportering. Departementet oppdaterer mandatet for digitalt helsekort for gravide årlig eller etter behov. Departementet mottar årlige planer fra aktørene og samordner disse. Videre gir departementet årlige oppdrag til de regionale helseforetakene, Helsedirektoratet og Norsk helsenett SF.

Departementet har opprettet en styringsgruppe for digital samhandling. Styringsgruppen er sammensatt av representanter fra sektoren og er rådgivende til departementet.

¹ I protokoll til hvert RHF fremgår kun kravene for aktuell region.

² [Samarbeidsavtale om innføring av nasjonale e-helseløsninger \(regjeringen.no\)](#)

³ <https://www.ks.no/fagomrader/digitalisering/felleslosninger/digitalisering-i-helse-og-omsorgsektoren-e-helse/ny-modell-for-innforing-av-helseteknologi/>

6 Rapportering

Helse- og omsorgsdepartementet følger opp fremdrift i tiltaket gjennom krav til skriftlig rapportering, møter i den ordinære styringsdialogen og egne oppfølgingsmøter. Aktørene rapporterer skriftlig på tiltaket til Helse- og omsorgsdepartementet via nasjonal portefølje, som forvaltes av Helsedirektoratet.

Helsedirektoratet skal innen 1. februar legge fram en plan for leveranser og disponering av midlene til arbeidet med digitalt helsekort for gravide. Helsedirektoratet skal innen 15. september legge frem en oversikt over planlagte oppgaver påfølgende år, inkludert innspill til oppdatering av mandatet og forslag til fordeling av midler.

Norsk helsenett SF skal innen 1. februar legge fram en plan for leveranser og disponering av midlene til digitalt helsekort for gravide. Norsk helsenett SF skal innen 15. september legge frem en oversikt over planlagte oppgaver påfølgende år, inkludert innspill til oppdatering av mandatet og forslag til fordeling av midler.

Departementet gjennomfører felles oppfølgingsmøter med Helsedirektoratet og Norsk helsenett SF hver tredje måned, evt. hyppigere ved behov. Virksomhetene skal rapportere skriftlig på leveranseplanen to uker i forkant av hvert oppfølgingsmøte. Rapportene skal inneholde status, fremdrift, kvalitet, risiko, risikoreduserende tiltak og økonomi. Det skal legges vekt på vurdering av forholdet mellom ressursbruk og status for måloppnåelse.

De regionale helseforetakene skal innen 15. september legge frem et første utkast til felles plan. Endelig plan leveres 15. oktober. De regionale helseforetakene skal rapportere på status for arbeidet med digitalt helsekort for gravide i felles plan. Helse Sør-Øst RHF, Helse Vest RHF og Helse Nord RHF bes om å beskrive felles strategi og tiltak der det er relevant.

Årshjul, planer og leveranser må sees opp mot kommunal sektors arbeid digitalisering, inklusive prioriteringer, ambisjoner og innføringsplaner. Arbeidet vil også ses i sammenheng med samarbeidsavtalen med KS, og ambisjonene som partene har i fellesskap.